

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) _____

(Name) _____

2. (Signature) _____

(Name) _____

J-3808

Time : 1¼ hours]

PAPER – II
MARATHI

[Maximum Marks : 100

Number of Pages in this Booklet : 16

Number of Questions in this Booklet : 50

Instructions for the Candidates

- Write your roll number in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of fifty multiple-choice type of questions.
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.
 - After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered in the OMR Sheet and the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.

Example : (A) (B) (C) (D)

where (C) is the correct response.
- Your responses to the items are to be indicated in the Answer Sheet given **inside the Paper I booklet only**. If you mark at any place other than in the ovals in the Answer Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done in the end of this booklet.
- If you write your name or put any mark on any part of the test booklet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return the test question booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
- Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or log table etc., is prohibited.
- There is NO negative marking.

OMR Sheet No. :
(To be filled by the Candidate)

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(In figures as per admission card)

Roll No. _____
(In words)

Test Booklet No.

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

- पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए।
- इस प्रश्न-पत्र में पचास बहुविकल्पीय प्रश्न हैं।
- परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी। पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
 - प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी कागज की सील को फाड़ लें। खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें।
 - कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं। दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात् किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें। इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे। उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा।
 - इस जाँच के बाद प्रश्न-पुस्तिका की क्रम संख्या OMR पत्रक पर अंकित करें और OMR पत्रक की क्रम संख्या इस प्रश्न-पुस्तिका पर अंकित कर दें।
- प्रत्येक प्रश्न के लिए चार उत्तर विकल्प (A), (B), (C) तथा (D) दिये गये हैं। आपको सही उत्तर के दीर्घवृत्त को पेन से भरकर काला करना है जैसा कि नीचे दिखाया गया है।

उदाहरण : (A) (B) (C) (D)

जबकि (C) सही उत्तर है।
- प्रश्नों के उत्तर केवल प्रश्न पत्र I के अन्दर दिये गये उत्तर-पत्रक पर ही अंकित करने हैं। यदि आप उत्तर पत्रक पर दिये गये दीर्घवृत्त के अलावा किसी अन्य स्थान पर उत्तर चिन्हांकित करते हैं, तो उसका मूल्यांकन नहीं होगा।
- अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें।
- कच्चा काम (Rough Work) इस पुस्तिका के अन्तिम पृष्ठ पर करें।
- यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे।
- आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें।
- केवल नीले/काले बाल प्वाइंट पेन का ही इस्तेमाल करें।
- किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लागू टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है।
- गलत उत्तर के लिए अंक नहीं काटे जायेंगे।

MARATHI

मराठी

PAPER – II

प्रश्नपत्रिका – II

Note : This paper contains **fifty** (50) objective-type questions, each question carrying **two** (2) marks. Attempt **all** of them.

टीप : या प्रश्नपत्रिकेत विविध विकल्प असलेले पन्नास (50) प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

1. पुढीलपैकी कोणत्या गटातील सर्व कादंबऱ्या भालचंद्र नेमाडे यांनी लिहिलेल्या आहेत?

- (A) 'कोसला', 'बिठार', 'जरीला', 'झूल'
(B) 'कोसला', 'चक्र', 'आग्यामोहोळ', 'झूल'
(C) 'कोसला', 'वासूनाका', 'जरीला', 'झोंबी'
(D) 'कोसला', 'शोधयात्रा', 'मुखवटा', 'झूल'

2. पुढील नाटके आणि नाटकांतील नायक यांच्या जोड्या लावा :

(a) एकच प्याला	(i) धैर्यधर
(b) नटसम्राट	(ii) गणपतराव बेलवलकर
(c) आत्मकथा	(iii) सुधाकर
(d) मानापमान	(iv) अनंत राजाध्यक्ष
	(v) तळीराम

(a) (b) (c) (d)

(A) (ii), (iv), (i), (v)

(B) (iii), (ii), (iv), (i)

(C) (iv), (i), (iii), (ii)

(D) (i), (v), (ii), (iv)

3. 'किखंत' हे नाटक कोणी लिहिले आहे?
- (A) वसंत कानेटकर (B) दत्ता भगत
(C) प्रेमानंद गज्जी (D) महेश एलकुंचवार
4. विश्राम बेडेकरांची 'रणांगण', 'एक झाड दोन पक्षी' आणि 'टिळक आणि आगरकर' ही पुस्तके कोणत्या वाङ्मय प्रकारात मोडतात?
- (A) सर्व कादंबऱ्या
(B) अनुक्रमे कादंबरी, प्रवासवर्णन व चरित्र
(C) अनुक्रमे कादंबरी, तत्त्वचिंतन व नाटक
(D) अनुक्रमे कादंबरी, आत्मचरित्र व नाटक
5. आजच्या मराठी कथासाहित्यात पुढीलपैकी कोणत्या लेखिका प्रामुख्याने कार्यरत आहेत?
- (A) आशा बगे, मेघना पेठे, गौरी देशपांडे
(B) आशा बगे, मेघना पेठे, सानिया
(C) आशा बगे, सानिया, प्रिया तेंडुलकर
(D) आशा बगे, गौरी देशपांडे, प्रिया तेंडुलकर
6. नामदेव आणि ज्ञानदेव यांच्या काव्याच्या प्रकृतिधर्मात कोणता भेद आहे?
- (A) ज्ञानदेवांप्रमाणे नामदेवांनी कूट रचना केली नाही
(B) नामदेव सगुण भक्तीत रमतात, ज्ञानदेव निर्गुणाचा महिमा गातात
(C) नामदेवांनी केवळ अभंगरचना केली, ज्ञानदेवांनी प्रबंधरचनाही केली
(D) नामदेवांप्रमाणे ज्ञानदेवांनी मराठी खेरीज अन्य भाषांत काव्यरचना केली नाही

7. पुढील कवितासंग्रह आणि कवी यांच्या जोड्या लावा :

(a) रानातल्या कविता	(i) आनंद यादव
(b) मीठ भाकर	(ii) के. नारखेडे
(c) शिवार	(iii) ना.धो. महानोर
(d) मळ्याची माती	(iv) ग.ल. ठोकळ
	(v) विठ्ठल वाघ

(a) (b) (c) (d)

- (A) (i), (iii), (iv), (ii)
(B) (ii), (i), (v), (iv)
(C) (iv), (ii), (i), (v)
(D) (iii), (iv), (ii), (i)

8. माधव जूलियन यांनी कोणती खंडकाव्ये लिहिली ?

- (A) 'विरहतरंग', 'सुधारक' व 'नकुलालंकार'
(B) 'विरहतरंग', 'जयमंगला' व 'सुधारक'
(C) 'सुधारक', 'जयमंगला' व 'बंदीशाळा'
(D) 'विरहतरंग', 'जयमंगला' व 'अभागी कमल'

9. 'तरुणीशिक्षण नाटिका' (1886) हे कानिटकरांचे नाटक कोणता संदेश देणारे होते ?

- (A) स्त्रीशिक्षण ही आवश्यक सुधारणा आहे
(B) इंग्रजी शिक्षणामुळे स्त्रिया बिघडतात
(C) स्त्रियांनी उच्च शिक्षण घेतले पाहिजे
(D) स्त्रिया उत्कृष्ट शिक्षिका बनतात

10. "मध्यमवर्गीयांचे कौटुंबिक जीवन हे मर्यादित क्षेत्र त्यांनी आपल्या लघुकथांसाठी निवडले व त्या वर्गाच्या भावना अतिशय आत्मीयतेने व जिव्हाळ्याने त्यांनी आपल्या कथांतून रंगविल्या", हे विधान पुढीलपैकी कोणत्या लेखकास लागू पडते ?
- (A) श्री.म. माटे
(B) वि.वि. बोकील
(C) य.गो. जोशी
(D) दिवाकर कृष्ण
11. भारू पाध्ये यांच्या कादंबऱ्यांमधून कोणत्या प्रकारचे जीवन चित्रण प्रामुख्याने आलेले आहे ?
- (A) पश्चिम महाराष्ट्रातील ग्रामीण संस्कृतीचे
(B) कोकणातील दारिद्र्याचे
(C) विदर्भातील कृषिजीवनाचे
(D) मुंबईमधील मिश्र संस्कृतीचे
12. हरी नारायण आपटे यांची पहिली कादंबरी कोणती ?
- (A) 'मधली स्थिती'
(B) 'पण लक्ष्यात कोण घेतो ?'
(C) 'उषःकाल'
(D) 'गड आला पण सिंह गेला'
13. 'नाथमाधव' या कादंबरीकाराचे पूर्ण नाव काय होते ?
- (A) दीनानाथ माधवराव पितळे
(B) द्वारकानाथ माधवराव पितळे
(C) प्रेमनाथ माधवराव पितळे
(D) श्रीनाथ माधवराव पितळे

14. 'रात्रीचा दिवस', 'तांबडी माती' आणि 'पाणी' या कादंबऱ्यांचे लेखक कोण?

- (A) बाबूराव अर्नाळकर
- (B) आनंद यादव
- (C) बा.सी. मर्ढेकर
- (D) विश्वास पाटील

15. लोकहितवादींची शतपत्रे कोणत्या वृत्तपत्रातून प्रसिद्ध झाली?

- (A) 'शालापत्रक'
- (B) 'दर्पण'
- (C) 'प्रभाकर'
- (D) 'ज्ञानप्रकाश'

16. पुढील घटना कालानुक्रमाने लिहा.

- (i) प्रार्थना समाजाची स्थापना
 - (ii) सार्वजनिक सभेची स्थापना
 - (iii) सत्यशोधक समाजाची स्थापना
 - (iv) महाराष्ट्र साहित्य परिषदेची स्थापना
- (A) (i), (ii), (iii), (iv)
 - (B) (ii), (iii), (i), (iv)
 - (C) (iv), (i), (iii), (ii)
 - (D) (iii), (iv), (i), (ii)

17. 'अलंकार म्हणजे सौंदर्य निर्माण करणारे तत्त्व' ही व्याख्या मान्य करता येत नाही, कारण -
- (A) या व्याख्येत 'अलंकार', या संज्ञेचा नेमका अर्थ स्पष्ट होत नाही.
- (B) 'सौंदर्य' ही कल्पना मुळातच विवाद्य आहे.
- (C) आजच्या साहित्यात अलंकाराचे स्तोम कमी झालेले आहे.
- (D) ही व्याख्या सर्व कलांना लागू होत नाही.
18. 'वक्रोक्ती' या पारिभाषिक शब्दाचा अर्थ काय ?
- (A) वाकडे बोलणे
- (B) टोमणा मारणे
- (C) तिरकस आशय सूचित करणे
- (D) शिवीगाळ करणे
19. अँरिस्टॉटलने पुढीलपैकी कोणत्या दृष्टिकोनाचा पुरस्कार केला ?
- (A) कला ही जीवनाची सर्जक अनुकृती आहे.
- (B) काव्य हा कवीचा आत्माविष्कार असतो.
- (C) साहित्यकृतीचे रूपच तिचे सारसर्वस्व असते.
- (D) आत्मनिष्ठा हे साहित्याचे महत्त्वाचे वैशिष्ट्य आहे.
20. "कल्पितता' हा ललित साहित्याचा एक महत्त्वाचा विशेष आहे." हे विधान पुढीलपैकी कोणत्या साहित्यप्रकारांना पूर्णपणे लागू होत नाही ?
- (A) कथा, कादंबरी, नाटक
- (B) कविता, ऐतिहासिक कादंबरी, ललित लेख
- (C) आत्मचरित्र, प्रवासवर्णन, रिपोर्ताज
- (D) कथा, ऐतिहासिक कादंबरी, लीळा

21. मराठी कवितेत केशवसुत संप्रदायाने कोणता वाङ्मयीन संप्रदाय प्रचलित केला, असे मानले जाते ?

- (A) अभिजातवाद
- (B) वास्तववाद
- (C) अस्तित्ववाद
- (D) स्वच्छंदतावाद

22. ताराबाई शिंदे यांचे लेखन पुढीलपैकी कोणकोणत्या समीक्षापद्धतीस साहाय्यभूत ठरू शकेल ?

- (i) स्त्रीवादी - समीक्षा
 - (ii) मार्क्सवादी - समीक्षा
 - (iii) समाजशास्त्रीय समीक्षा
 - (iv) मानसशास्त्रीय समीक्षा
- (A) (i) आणि (iv)
 - (B) (i) आणि (iii)
 - (C) फक्त (iv)
 - (D) (ii) आणि (iii)

23. पुढील समीक्षकांच्या समीक्षाकार्याचा कालक्रम सांगा.

- (i) बा.सी. मर्ढेकर
 - (ii) श्री.के. क्षीरसागर
 - (iii) भालचंद्र नेमाडे
 - (iv) नरहर कुरुंदकर
- (A) (i), (iii), (ii), (iv)
 - (B) (ii), (i), (iii), (iv)
 - (C) (iv), (ii), (i), (iii)
 - (D) (i), (iv), (ii), (iii)

24. पुढीलपैकी कोणता शब्द शुद्धलेखनाच्या नियमानुसार लिहिलेला आहे ?

- (A) विद्याविभूषीत
- (B) विध्याविभूषित
- (C) विद्याविभूषित
- (D) विद्याविभूशित

25. 'गोडी', 'तरुणाई', 'मालिन्य', 'मळभ' या शब्दांची जात ओळखा.

- (A) नाम
- (B) सर्वनाम
- (C) अव्यय
- (D) विशेषण

26. पुढील दोन विभक्तींचे प्रत्यय एकसारखे असतात.

- (A) तृतीया आणि पंचमी
- (B) द्वितीया आणि चतुर्थी
- (C) पंचमी आणि सप्तमी
- (D) तृतीया आणि षष्ठी

27. विभक्ती कारकाविरून मानाव्यात हे मत कुणाचे आहे ?

- (A) कृ.श्री. अर्जुनवाडकर
- (B) मोरो केशव दामले
- (C) रा.भि. जोशी
- (D) दादोबा पांडुरंग

28. 'बरेवाईट' हा कोणता समास आहे?
- (A) द्विगू (B) बहुव्रीही
(C) द्वंद्व (D) अव्ययी भाव
29. 'शिंक्याचे तुटले आणि बोक्याचे फावले', या म्हणीच्या अर्थाचा योग्य पर्याय निवडा.
- (A) प्राण्यावर दया करणे
(B) फसगत होणे
(C) संधीचा योग्य लाभ घेणे
(D) आकस्मिक घटना घडणे
30. 'थयथयाट करणे', या वाक्प्रचाराच्या अर्थाचा योग्य पर्याय निवडा.
- (A) खूप रागाने आरडाओरडा करणे
(B) तालबद्ध नृत्य करणे
(C) संगीताचा आस्वाद घेणे
(D) आनंद उत्सव साजरा करणे
31. लता मंगेशकर यांची मुलाखत घेताना पुढीलपैकी कोणते प्रश्न विचारणे उचित ठरेल?
- (A) व्यक्तिगत जीवनाविषयी
(B) चित्रपटसंगीताविषयी
(C) राजकारणाविषयी
(D) साहित्याविषयी
32. जाहिरात प्रभावी होण्यासाठी पुढीलपैकी कोणत्या घटकास सर्वाधिक महत्त्व द्यावे?
- (A) चित्रमय प्रस्तुती
(B) सुटसुटीत व आकर्षक भाषेतील संदेश
(C) आलंकारिक भाषाशैली
(D) स्वस्त मालाची हमी

33. पुढील अनुवादित साहित्यकृती आणि त्यांचे मूळ भाषेतील लेखक यांच्या जोड्या लावा :

(a) रसीदी टिकट	(i) शरदचंद्र चट्टोपाध्याय
(b) अर्धीमुर्धी कहाणी	(ii) अमृता प्रीतम
(c) देवदास	(iii) शिवराम कारंथ
(d) मुक्या आजीचे स्वप्न	(iv) इंदिरा गोस्वामी
	(v) कमला दास

(a) (b) (c) (d)

- (A) (ii), (iv), (i), (iv)
(B) (v), (iii), (i), (ii)
(C) (i), (v), (iv), (iv)
(D) (iv), (ii), (v), (i)

34. पुढीलपैकी कोणत्या साहित्यकृती कन्नड मधून अनुवादित झाल्या आहेत?

- (i) कार्वालो
(ii) पर्व
(iii) छिन्नमस्ता
(iv) पॅरेलिसिस
(A) वरीलपैकी एकही नाही
(B) वरीलपैकी (ii) आणि (iii)
(C) वरीलपैकी (i) आणि (ii)
(D) वरीलपैकी (iii) आणि (iv)

35. पुढीलपैकी कोणत्या लेखकाचे सर्व साहित्य मराठीत अनुवादित झाले आहे?

- (A) पन्नलाल पटेल
(B) फणीश्वरनाथ रेणू
(C) प्रभातकुमार मुकर्जी
(D) शरदचंद्र चट्टोपाध्याय

36. पुढीलपैकी कोणत्या पुस्तकाचा अनुवाद जास्तीत जास्त पाश्चात्य भाषांत झाला आहे ?

- (A) 'उपरा' - लक्ष्मण माने
- (B) 'आमचा बाप आन् आम्ही' - नरेंद्र जाधव
- (C) 'माझ्या जल्माची चित्तरकथा' - शांताबाई कांबळे
- (D) 'बलुत' - दया पवार

पुढील उतारा वाचून त्याखालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

मराठी साहित्याच्या प्रगतीची दिशा शोधताना अर्थातच कलात्मक वाङ्मयाच्या विवेचनाला अग्रक्रम दिला पाहिजे. या बाबतीत ललित साहित्याचा आशय व अभिव्यक्ती, साहित्य व्यक्तिनिष्ठ की समाजसापेक्ष, लेखकाचे स्वातंत्र्य आणि बांधिलकी हे तीन प्रश्न विशेष महत्वाचे आहेत. साहित्य व इतर ललितकला यांतील फरक प्रथम लक्षात घेतला पाहिजे. चित्र, शिल्प, संगीत इत्यादी कलांचे मूलद्रव्य रंग, रेषा, आकृती, स्वर यांचा मनुष्याला स्वभावतःच प्रत्यक्ष अनुभव येतो. त्यातील सौंदर्याचा आस्वाद कलातत्त्वाची जाण असल्याखेरीज घेता येत नाही हे खरे; तरी रंगरूप माणसाला न शिकताही दिसत असते; स्वर ऐकू येत असतात; पण भाषा ही शिकावीच लागते, तिचे संकेत समजून घ्यावे लागतात आणि भाषेची घडण ही सामूहिक व्यवहारातून होत असते. म्हणून भाषेचा समाजाच्या जीवनपद्धतीशी व संस्कृतीशी घनिष्ठ संबंध असतो. वास्तविक पाहता कोणतीच कला पूर्णतया समाजनिरपेक्ष असत नाही. तरीदेखील साहित्यकलेची समाजसापेक्षता कितीतरी पटीने जास्त असते. प्रत्येक कलाकृतीवर तिच्या निर्मात्याच्या व्यक्तित्वाचा ठसा उमटत असतो. इतर कलांच्या क्षेत्रात मुख्यतः तो त्याच्या सौंदर्यदृष्टीचा ठसा असतो. साहित्यात मात्र लेखकाच्या सौंदर्यदृष्टीबरोबर त्याच्या संस्कारित जीवनदृष्टीचा ठसा उमटल्याखेरीज राहत नाही. साहित्याचा मुख्य विषय बहुधा माणूस हाच असतो. त्यामुळे वाङ्मयात त्याच्या प्रेरणा, विचार, भावना, आकांक्षा यांचे प्रत्ययकारी चित्रण येते. साहित्यात लेखकाच्या दृष्टिकोनामुळेच जिवंतपणा येतो. ललित साहित्यापासून होणारा आनंद हा केवळ आकृति-सौंदर्याचा असत नाही. त्याच्या आशयाची अपूर्वता, मौलिकता व अंतःसंगती यांचाही या आल्हाददायकतेत प्रमुख वाटा असतो. किंबहुना आशय आणि आकृतिबंध यांचा एकजीवपणा, अद्वैत हेच कलात्मक साहित्याच्या यशस्वितेचे मुख्य गमक होय. जगातील सर्वश्रेष्ठ साहित्यकृती पाहिल्या, तर केवळ निरामय आनंद देणे एवढेच त्यांचे कार्य नव्हते. मानवी जीवनाचा अर्थ शोधणे व त्याला अर्थपूर्णता आणणे ही प्रेरणादेखील त्यांत अंतर्भूत होती असे दिसून येते. जीवनाचा अर्थ संपूर्णपणे कुणालाच कळलेला नाही. माणसाच्या जीवनसत्याच्या सम्यक आकलनातही अखेरपर्यंत अपूर्णता राहणारच. पण म्हणून त्याची पूर्णतेची ओढ थांबली, त्याचा शोध संपला असे कधी घडणार नाही. या शोधातून त्याला जे कडूगोड, भलेबुरे अनुभव येतील त्यांना कलात्मक रूप देण्याची साहित्यिकाची स्वाभाविक प्रवृत्ती असते. त्यामुळेच ललित साहित्याचा आशयही रसिकाचे लक्ष वेधून घेतल्याखेरीज राहत नाही; आणि आशय म्हटला की त्यात सामाजिकता ओतप्रोत भरून राहिलेली असते.

37. पुढीलपैकी कोणत्या प्रश्नांना वरील उताऱ्यात लेखकाने स्पर्श केलेला आहे?

- (i) साहित्याचा आशय व अभिव्यक्ती यांच्यातील संबंध
- (ii) साहित्य व्यक्तिनिष्ठ की समाजसापेक्ष
- (iii) लेखकाचे स्वातंत्र्य आणि त्याची बांधिलकी यांचे स्वरूप
- (iv) साहित्य तात्कालिक की चिरंतन

- (A) वरीलपैकी (i), (ii) आणि (iii) (B) वरीलपैकी सर्व
(C) वरीलपैकी (ii), (iii) आणि (iv) (D) वरीलपैकी (i), (iii) आणि (iv)

38. साहित्य आणि इतर ललितकला यांच्यामध्ये मूलभूत फरक कोणता?

- (A) इतर ललितकला तात्कालिक असतात तर साहित्य चिरंतन असते.
- (B) इतर ललितकलांचा आस्वाद सर्वांना समान असतो तर साहित्याचा व्यक्तिगणिक बदलतो
- (C) इतर ललित कलांचे मूलद्रव्य प्रत्यक्ष अनुभवता येते तर साहित्याचे मूलद्रव्य प्रयत्नपूर्वक शिकावे लागते
- (D) इतर ललितकला सहजप्रेरणेने निर्माण होतात तर साहित्य सहजप्रेरणेने निर्माण होऊ शकत नाही

39. पुढीलपैकी कोणत्या कलांच्या आविष्कारात कलावंतांच्या जीवनदृष्टीचाही ठसा उमटलेला असतो?

- (i) संगीत
- (ii) नृत्य
- (iii) शिल्प
- (iv) साहित्य

- (A) संगीत आणि नृत्य (B) साहित्य आणि संगीत
(C) शिल्प आणि नृत्य (D) फक्त साहित्य

40. वरील उताऱ्यात लेखकाचा दृष्टिकोन पुढीलपैकी कोणत्या प्रकारचा आहे?

- (A) कलावादी
- (B) जीवनवादी
- (C) कलावाद व जीवनवाद यांचा समन्वय करणारा
- (D) प्रचारकी

41. एका भारतीय जोडण्याचे मूल प्रथम जपानी भाषा बोलू लागलेले आढळले तर त्यावरून कोणता निष्कर्ष काढावा लागेल?
- (A) ते जपानी कुटुंबात वाढले आहे.
- (B) जपानी भाषा भारतीय भाषापेक्षा सोपी आहे.
- (C) जपानी भाषा लहान मुलांना आकर्षक वाटते.
- (D) त्याचा शिक्षक जपानी आहे.
42. चालणे, बोलणे, रडणे आणि खाणे यांपैकी कोणत्या प्रवृत्ती माणसाच्या स्वाभाविक प्रवृत्ती आहेत?
- (A) रडणे, खाणे, बोलणे
- (B) चालणे, रडणे आणि खाणे
- (C) वरीलपैकी सर्व
- (D) फक्त रडणे
43. गुरे राखी > गुराखी ही प्रक्रिया कोणत्या प्रकारची आहे?
- (A) वर्णविपर्यय
- (B) अक्षरव्याप्ती
- (C) स्वरागम
- (D) समानवर्णपरिहार
44. भाषेत वापरल्या जाऊ शकणाऱ्या ध्वनीला स्वन म्हणतात आणि दोन स्वनांमधील अंतरास स्वनांतर म्हणतात.
- (A) वरील संपूर्ण विधान बरोबर आहे.
- (B) वरील विधानातील पूर्वार्ध चुकीचा असला तरी उत्तरार्ध बरोबर आहे.
- (C) वरील विधान संपूर्ण चुकीचे आहे.
- (D) वरील विधानातील पूर्वार्ध बरोबर परंतु उत्तरार्ध चुकीचा आहे.

45. अर्थ म्हणजे निर्देश ही भूमिका स्वीकारली तर पुढीलपैकी कोणत्या शब्दांच्या बाबतीत अडचण निर्माण होते ?
- (i) कुत्रा
(ii) पाटील
(iii) न्याय
(iv) बांधिलकी
- (A) वरीलपैकी (i) आणि (ii) (B) वरीलपैकी एकही नाही
(C) वरीलपैकी (iii) आणि (iv) (D) वरीलपैकी (ii) आणि (iii)
46. मराठीचा उत्पत्तिकाल वैदिक धर्माच्या पुनरुज्जीवनाशी जोडून तो इ.स. ८०० पर्यंत मागे नेण्याचा प्रयत्न कुणी केला ?
- (A) चिं.वि. वैद्य (B) इतिहासाचार्य राजवाडे
(C) कृ.पां. कुलकर्णी (D) पां.दा. गुणे
47. धुळे जिल्ह्यामध्ये मराठीची कोणती बोली प्रचलित आहे ?
- (A) वऱ्हाडी (B) अहिराणी (C) नागपूरी (D) डांगी
48. प्रमाणभाषा ही सुद्धा एक बोलीच असते आणि तिच्या व्याकरणाप्रमाणेच स्थानिक बोलीचीही स्वतंत्र व्याकरण रचना येते.
- (A) वरील विधान संपूर्ण चुकीचे आहे (B) वरील विधानाचा पूर्वार्ध बरोबर आहे
(C) वरील विधान पूर्णपणे बरोबर आहे (D) वरील विधानाचा उत्तरार्ध चुकीचा आहे
49. कन्या, उद्गार, हात, नंतर हळू यांपैकी कोणते शब्द 'तत्सम' आहेत.
- (A) कन्या आणि उद्गार (B) हात आणि हळू
(C) उद्गार आणि नंतर (D) नंतर आणि हळू
50. मराठी भाषेमधील 'ण' या वर्णाचे आधिक्य _____ या भाषेच्या प्रभावामुळे आलेले आहे.
- (A) सिंधी (B) फार्सी (C) संस्कृत (D) कन्नड

Space For Rough Work